

© PATRICK DIELEMAN

IPM BIJ DE BOER BRENGEN

Het ADLO-demonstratieproject IPM akkerbouw is een van de 5 projecten die aan telers in diverse sectoren moeten duidelijk maken hoe IPM moet worden toegepast, en dat dit haalbaar is. De afdeling akkerbouw van Inagro coördineert dit project.

– Patrick Dieleman

Inagro werkt voor dit project samen met de landbouwcentra PCA, LCG, KBIVB en LCV en met de Hooibeekhoeve en Hogeschool Gent. Leen Vandewalle, die voor Inagro instaat voor de praktische coördinatie, vertelt dat ook de landbouwscholen van Poperinge en Sint-Niklaas, PIBO, de Bodemkundige Dienst van België, Boerenbond en ABS – die steunende partners zijn – betrokken worden in de uitgebreide projectgroep. Het project is gestart op 1 maart 2013 en loopt nog tot 28 februari 2015. De naam vertelt veel over het opzet: 'Een geïntegreerde aanpak in de akkerbouw: de weg naar duurzame landbouw verder zetten'. "We willen landbouwers ondersteunen om geïntegreerde gewasbescherming (IPM) toe te passen op hun bedrijf. Tijdens de proefveldbezoeken tijdens de zomer hebben we hierover een

poster getoond en toegelicht. In de bezoekersbrochure werd een hoofdstukje gewijd aan de basisprincipes van IPM: preventie, waarnemingen en pas nadien eventueel bestrijding. Met ons logo brengen we eenheid in de acties. Er is afgesproken dat elke partner op zijn website ruimte voorziet voor informatie over IPM, en daar komt ook het logo bij."

Waarschuwingen

Via de websites krijgen de telers ook vlot toegang tot de waarschuwingssystemen. Het PCA verricht waarnemingen voor bladluizen en hun natuurlijke vijanden, coloradokevers en voor de aardappelplaag en alternaria. De waarschuwingen worden verspreid via de PCA-nieuwsbrief en de site. Het Bieteninstituut doet waarnemingen voor alle relevante plagen, natuurlijke vijanden en ziekten en

volgt ook fysiologische verschijnselen zoals gebrekziekten en schieters op. Ook die informatie komt bij de bietentelers via wekelijkse berichten of via de site. Ook het LCG volgt de ontwikkeling van alle relevante insecten en ziekten op, en verspreidt die info via de LCG-graangebberichten. Het LCV tot slot, verricht waarnemingen van bladluizen en van de ontwikkeling van onkruiden en publiceert die informatie in de vakpers en op de eigen website.

Herkennen

Een landbouwer kan pas inschatten of een behandeling tegen een schadelijk organisme (insect, schimmel, bacterie ...) nodig is, als hij de symptomen van de vele ziekten en plagen kan herkennen en waarnemen op zijn eigen percelen. Ook de nuttige organismen moet hij herken-

nen. De landbouwcentra beschikken al over veel informatie en beeldmateriaal. De tweede doelstelling binnen het project is om de telers via fiches, brochures en veldbezoeken meer kennis hierover bij te brengen. Leen vertelt dat enkele bestaande brochures in 2014 worden geactualiseerd. Naast het kunnen herkennen van ziekten en plagen is ook het inschatten van de schade die deze kunnen veroorzaken cruciaal. Communicatie over de schadedrempels wordt een van de belangrijke aandachtspunten. Door de aantasting in de eigen percelen waar te nemen, kan de teler op basis daarvan beslissen of een bestrijding aangewezen is.

Hoe een middel kiezen?

Wanneer een behandeling nodig is, kan men vaak kiezen tussen verschillende gewasbeschermingsmiddelen. In het kader van IPM verdienen producten de voorkeur die zo weinig mogelijk schade-

.....
Communicatie over de schadedrempels wordt een van de belangrijke aandachtspunten.
.....

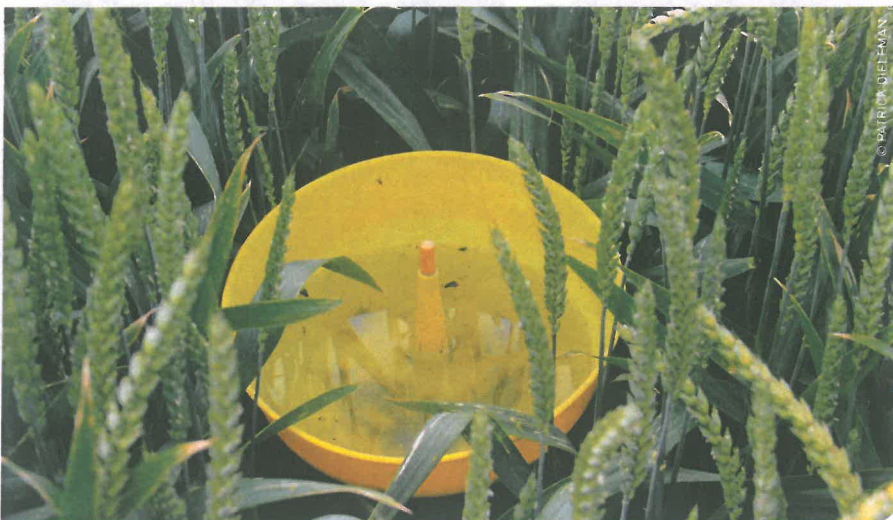
lijke effecten hebben op de menselijke gezondheid, de niet-doelwitorganismen en het milieu. Ook moet men rekening houden met de mogelijke ontwikkeling van resistentie. De landbouwcentra beschikken over heel wat objectieve kennis die ze onder meer via gevoelig-

heidstabellen toegankelijk maken, vooral voor herbiciden. Bij insecticiden zal de selectiviteit voor nuttigen sterker worden benadrukt.

Economisch haalbaar?

Het economische aspect van IPM mag zeker niet uit het oog worden verloren. Geïntegreerde gewasbeschermingsmethodes zullen pas geaccepteerd wor-

waarschuwingssystemen en kosten van adviesdiensten worden meegerekend. Het LCG verzamelt praktijkervaringen met bepaalde IPM-technieken en zal tijdens de proefveldbezoeken extra aandacht besteden aan ziekten, plagen en nuttigen in de onbehandelde stroken. Inagro, afdeling Akkerbouw, bestudeert onder meer de vermindering van de dosering van kiemremmers in functie van de

Op de waarnemingsvelden gaat men na hoe de druk van allerlei ziekten en plagen evolueert. Dat gebeurt in het kader van de verschillende waarschuwingssystemen, zoals hier bij het Landbouwcentrum Granen.

den, wanneer ze ook economisch duurzaam zijn. Daarom werden al in 2013 diverse demonstratieproeven hieromtrent opgezet. Kostprijsberekeningen, waarbij voor IPM-maatregelen ook onder meer de kosten van plaats specifieke ingrepen, aangepaste middelen, abonnementen op

bewaarduur. Daarvoor werkt het samen met 4 aardappeltelers. Het LCV bestudeert onkruidbestrijding in maïs, omdat op dat vlak nog een belangrijke besparing kan worden gerealiseerd. Het KBIVB vergelijkt de kosten en opbrengsten van niet-behandelde proefvelden met die van proefvelden waar IPM-technieken worden toegepast zoals zaaizaadbehandeling, het gebruik van tolerante rassen, minimale onkruidbestrijding en de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op basis van schadedrempels.

Op het einde van ons gesprek besluit Leen dat er met IPM eigenlijk niet veel zal veranderen voor veel landbouwers. Ze is dan ook optimistisch dat de meesten de 'overstap' vlot zullen maken. ■

Voor meer informatie kan je terecht bij Inagro, via e-mail: info@inagro.be of op de website www.inagro.be. Meer specifieke info vind je ook op de websites van de partners: www.pcainfo.be, www.lcg.be, www.lcvzw.be, www.irbab-kbivb.be.

ADLO-DEMONSTRATIEPROJECTEN

Er zijn 5 demoprojecten. Ze zijn dit voorjaar gestart en lopen 2 jaar. Naast het project voor de akkerbouw zijn er demomonstratieprojecten voor witloof, vollegrondsgroenteteelt (zie p. 24), druiven en sierteelt. Die laatste loopt ietwat apart omdat de niet-eetbare tuinbouw niet bij Vegaplan zit en een eigen systeem uitwerkt.

De bedoeling van die projecten is dat ze demonstreren wat kan en wat niet. Afhankelijk van de sector worden andere accenten gelegd. Tijdens de wintervergaderingen zal al verteld worden over de ervaringen in de proefvelden om aan te tonen dat IPM wel degelijk werkt in de praktijk. Vanuit de projecten zullen ook de checklists gecommuniceerd worden. Het communicatieplan is in essentie gebaseerd op herhaling, en die zal steeds intensiever gebeuren.